

**RADA
EUROPEJSKA**

**Bruksela, 20 kwietnia 2011 r. (29.04)
(OR. en)**

**EUCO 7/1/11
REV 1**

**CO EUR 5
CONCL 2**

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: **NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE RADY EUROPEJSKIEJ
11 MARCA 2011 R.**

OŚWIADCZENIE

W załączeniu delegacje otrzymują zmienioną wersję oświadczenia przyjętego podczas nadzwyczajnego posiedzenia Rady Europejskiej (11 marca 2011 r.).

OŚWIADCZENIE RADY EUROPEJSKIEJ

1. Rada Europejska zebrała się dzisiaj na posiedzeniu nadzwyczajnym, by omówić wydarzenia w Libii i w południowym sąsiedztwie UE, a także by ustalić kierunek polityczny oraz priorytety przyszłej polityki UE i jej działań.
2. Demokratyczne powstania powodują radykalne zmiany w krajach południowego sąsiedztwa UE, niosąc nowe nadzieje i dając sposobność budowania przyszłości opartej na demokracji, pluralizmie, praworządności, prawach człowieka i sprawiedliwości społecznej. Postęp i demokracja idą w parze. Rada Europejska wyraża uznanie dla odwagi wykazywanej przez mieszkańców tego regionu i potwierdza, że to oni muszą decydować o swojej przyszłości, wykorzystując pokojowe i demokratyczne środki.
3. Wszystkie kraje w regionie muszą podjąć lub przyspieszyć reformy polityczne i gospodarcze. Unia Europejska będzie wspierać wszelkie działania prowadzące ku demokratycznym przemianom, systemy polityczne umożliwiające pokojowe zmiany, wzrost gospodarczy i dobrobyt, a także bardziej proporcjonalną dystrybucję dochodów z gospodarki. W tym kontekście Rada Europejska z dużym zadowoleniem przyjmuje oświadczenie wydane przez króla Maroka dotyczące utworzenia komitetu konsultacyjnego mającego opracować zmiany w konstytucji; zmiany te mają zostać przedstawione do zatwierdzenia obywatelom Maroka. Wsparcie UE będzie zależne od postępów, jakie osiągają partnerzy na drodze do transformacji. Ponieważ jednym z najważniejszych celów jest stworzenie solidnych instytucji demokratycznych, zacieśnienie stosunków parlamentarnych między Europą a tym regionem jest kwestią najwyższej wagi.

4. Jeżeli chodzi o Tunezję, Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje informację, że wybory do zgromadzenia konstytucyjnego odbędą się w dniu 24 lipca 2011 r. UE jest gotowa udzielić – w ścisłym porozumieniu z władzami Tunezji – niezbędnego wsparcia w tym względzie, w tym przez przyznanie Tunezji szczególnego statusu. Gdy tylko władze Tunezji będą gotowe, UE jest skłonna udzielić temu krajowi wsparcia w stawianiu czoła wyzwaniom gospodarczo-społecznym. Unia Europejska będzie się nadal angażować w perspektywie długoterminowej w propagowanie rozwoju gospodarczo-społecznego. Solidarność, jaką obywatele Tunezji wykazali wobec ludności uciekającej z Libii, zasługuje na najwyższe uznanie i poparcie.
5. Rada Europejska popiera demokratyczne przemiany w Egipcie. Z zadowoleniem przyjmuje szybkie przedstawienie pierwszych propozycji dotyczących zmiany konstytucji i zachęca władze Egiptu do wytrwałości w prowadzeniu reform politycznych i do stworzenia warunków do całkowitego przejścia do demokracji, w tym przez zniesienie stanu wyjątkowego. Unia Europejska jest gotowa uruchomić pełne wsparcie zgodnie z priorytetami obywateli Egiptu; rozpoczęła także dialog z niedawno powołanym rządem Egiptu.
6. Sytuacja w Libii nadal budzi poważny niepokój. Wyrażamy głęboką solidarność z obywatelami Libii i z ofiarami reżimu. Stanowczo potępiamy gwałtowne represje stosowane przez reżim libijski wobec swoich obywateli; potępiamy także przypadki rażącego i systematycznego naruszania praw człowieka. Z zadowoleniem przyjmujemy rezolucję nr 1970 Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz odesłanie kwestii Libii do rozpatrzenia przez Międzynarodowy Trybunał Karny. Stosowanie siły wobec ludności cywilnej – zwłaszcza z użyciem środków wojskowych – jest niedopuszczalne i musi się natychmiast zakończyć. Bezpieczeństwo ludności musi być zagwarantowane wszelkimi dostępnymi środkami. Rada Europejska wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z atakami skierowanymi przeciwko ludności cywilnej, w tym atakami dokonywanymi z powietrza. Aby chronić ludność cywilną, państwa członkowskie rozważą wszelkie konieczne opcje, pod warunkiem że będzie istnieć uzasadniona potrzeba, jasna podstawa prawna i poparcie ze strony regionu. Osoby odpowiedzialne zostaną pociągnięte do odpowiedzialności i poniosą poważne konsekwencje. Aby zareagować na ten kryzys, będziemy współpracować z Organizacją Narodów Zjednoczonych, Ligą Państw Arabskich, Unią Afrykańską i naszymi międzynarodowymi partnerami. Apelujemy o bezzwłoczne zwołanie posiedzenia na szczycie z udziałem Ligi Państw Arabskich, Unii Afrykańskiej i Unii Europejskiej.

7. Pułkownik Muammar Kaddafi musi natychmiast oddać władzę. Jego reżim utracił wszelką legitymację i przestał być dla Unii Europejskiej partnerem do rozmów. Unia Europejska przyjęła środki ograniczające skierowane przeciwko przywódcom Libii oraz przeciw podmiotom posiadającym znaczne aktywa kontrolowane przez reżim; jest również gotowa przyjąć dalsze sankcje.
8. Celem jest, by w Libii niezwłocznie rozpoczął się uporządkowany proces demokratyzacji z wykorzystaniem szeroko zakrojonego dialogu. Unia Europejska z zadowoleniem przyjmuje i popiera utworzenie tymczasowej przejściowej rady narodowej z siedzibą w Bengazi, którą UE uważa za politycznego partnera do rozmów. Unia Europejska jest gotowa pomagać Libii w tworzeniu państwa konstytucyjnego i rozwijaniu praworządności. Wyraża gotowość do spełnienia prośb ludności Libii o pomoc w ożywieniu libijskiej gospodarki.
9. Nadzwyczajna sytuacja humanitarna w Libii i na jej granicach staje się coraz bardziej niepokojąca; zaostrzają ją masowe przepływy migracyjne spowodowane ostatnimi wydarzeniami. Kwestią priorytetową pozostaje zapewnienie bezpiecznej ewakuacji obywateli UE i obywateli innych krajów, którzy pragną uciec przed walkami. Unia Europejska i państwa członkowskie uruchomiły pomoc humanitarną i zobowiązały się do dalszej pomocy ludności w Libii oraz osobom przekraczającym granice tego kraju, w ścisłej współpracy z Wysokim Komisarzem ONZ ds. Uchodźców, Biurem ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej, Międzynarodową Organizacją ds. Migracji, Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża / Międzynarodową Federacją Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca oraz organizacjami pozarządowymi. Unia Europejska apeluje do wszystkich zaangażowanych stron o umożliwienie agencjom i podmiotom świadczącym pomoc humanitarną dostępu do każdego rejonu, w którym pomoc ta jest potrzebna; jest również gotowa wspierać ich działania. W tym celu Unia Europejska zwiększy koordynację swoich działań, aby zapewnić spójne i skuteczne wykorzystanie środków i zdolności, zgodnie z zasadami humanitarnymi.

10. Państwa członkowskie, które najbardziej odczuwają skutki przepływów migracyjnych, wymagają konkretnych przejawów naszej solidarności. UE i państwa członkowskie są gotowe udzielać niezbędnego wsparcia w zależności od rozwoju sytuacji. UE, zwłaszcza w ramach operacji Hermes 2011 prowadzonej przez agencję Frontex, będzie nadal uważnie obserwować oddziaływanie wydarzeń na przepływy migracyjne zarówno wewnątrz regionu, jak i ukierunkowane na zewnątrz. W szczególności apeluje się do państw członkowskich o udostępnienie agencji Frontex – stosownie do potrzeb – dalszego personelu i dalszych zasobów technicznych. Komisja jest proszona o udostępnienie dodatkowych zasobów. Rada Europejska apeluje o szybkie osiągnięcie porozumienia w sprawie rozporządzenia rozszerzającego możliwości działania tej agencji.
11. Unia Europejska będzie się konsultować z krajami odnośnego regionu w sprawie wsparcia finansowego i technicznego służącego poprawie kontroli granic i zarządzania nimi oraz w sprawie środków wspomagających powrót migrantów do krajów pochodzenia. Rada Europejska zwraca się do Rady WSiSW o niezwłoczne zwołanie posiedzenia. Ponadto Rada we współpracy z Komisją proszona jest o przedstawienie, przed czerwcowym posiedzeniem Rady Europejskiej, planu dotyczącego rozwijania możliwości zarządzania przepływami migrantów i uchodźców.
12. Należy propagować kompleksowe podejście do kwestii migracji zgodnie z globalnym podejściem UE. W związku z tym Unia Europejska musi także zareagować na wyzwanie, jakim jest mobilność, i propagować kontakty międzyludzkie wykorzystaniem z takich instrumentów, jak partnerstwa na rzecz mobilności z udziałem wszystkich partnerów, którzy osiągnęli dostateczny postęp w procesie reform i współpracują w zwalczaniu handlu ludźmi i nielegalnej imigracji. Komisja jest proszona o przedstawienie wniosków służących pobudzeniu wymiany młodzieży między Europą a południową częścią regionu śródziemnomorskiego.

13. Na poziomie bardziej ogólnym istniejące programy partnerstwa i pomocy zostaną poddane szybkiej weryfikacji – w ścisłej współpracy z naszymi partnerami w regionie – by lepiej ukierunkować je na obecne potrzeby. W związku z tym Komisja i Wysoki Przedstawiciel powinni potraktować priorytetowo metody podejścia ukierunkowane na dane państwo i oparte na wynikach.
14. W perspektywie średnioterminowej Rada Europejska wzywa do ustanowienia nowego partnerstwa z tym regionem zgodnie ze swoim oświadczeniem z dnia 4 lutego 2011 r. W tym kontekście Rada Europejska z dużym zadowoleniem przyjmuje wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela, w którym zaproponowano partnerstwo na rzecz demokracji i wspólnego dobrobytu z południowym regionem Morza Śródziemnego, mające za podstawę zróżnicowane i oparte na zachętach podejście z wykorzystaniem wszystkich instrumentów UE. Partnerstwo takie powinno być również oparte na głębszej integracji gospodarczej, szerszym dostępie do rynku i na współpracy politycznej. Rada Europejska apeluje do Rady, by niezwłocznie przeanalizowała wnioski przedstawione we wspomnianym komunikacie, a w szczególności warunki, na których wsparcie udzielane przez UE jej partnerom mogłoby zostać zwiększone. Rada Europejska oczekuje kolejnego komunikatu na temat europejskiej polityki sąsiedztwa.
15. Niezwykle ważne będzie także udostępnienie krajom w regionie środków służących odbudowie i modernizacji ich gospodarek. Rozwój gospodarczy i perspektywy zatrudnienia, zwłaszcza młodych ludzi, są niezwykle ważnymi czynnikami stabilizującymi demokrację. Rada powinna w trybie pilnym uzgodnić będące w opracowaniu wnioski dotyczące paneurośródziemnomorskich reguł pochodzenia, a Komisja proszona jest o przedstawienie wniosków dotyczących dalszych sposobów zwiększenia wymiany handlowej i zagranicznych inwestycji bezpośrednich w regionie w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. Równie pilna jest kwestia ożywienia sektora turystyki w regionie. Rada powinna szybko przeanalizować wnioski Komisji dotyczące wypłat środków powracających do Europejskiego Banku Inwestycyjnego i zbadać dalsze możliwości zwiększenia ogólnej zdolności udzielania wsparcia finansowego przez EBI. Duże znaczenie ma koordynacja działań z innymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

16. Wyciągając wnioski z ostatnich wydarzeń, Unia Europejska wyraża również gotowość do weryfikacji zadań Unii dla Śródziemnomorza; weryfikacja ta miałaby na celu propagowanie demokracji i wspieranie stabilności w regionie. Należy nadać nowy impuls konkretnym środkom i projektom, by wzmocnić instytucje demokratyczne, zwiększyć wolność wyrażania opinii, w tym swobodny dostęp do Internetu, ugruntować społeczeństwo obywatelskie, wesprzeć gospodarkę, zmniejszyć ubóstwo i zająć się kwestią niesprawiedliwości społecznej.
 17. Unia Europejska jest świadoma dalekosiężnego politycznego i gospodarczego oddziaływania omawianych wydarzeń na region w szerszej perspektywie i apeluje o wznowienie bliskowschodniego procesu pokojowego.
-